Notații și formule matematice

1. Repartiții de probabilitate multidimensionale

Fie $E=\left(X_1,\ldots,X_n\right)$ un vector aleator format din n variabile discrete. Repartiția sa, $P_0\left(X_1,\ldots,X_n\right)^{-1}$, este complet specificată de valorile

$$p(x_1,...,x_n) = P(X_1 = x_1,...,X_n = x_n) \ge 0$$

$$\sum_{(x_1,...,x_n)} p(x_1,...,x_n) = 1,$$

unde $(x_1,...,x_n)$ este o "realizare" a lui E.

În general, pentru a desemna $P_0\left(X_1,\ldots,X_n\right)^{-1}$, se folosește notația simplificată P(E).

În acest context, are loc următoarea formulă de înmulțire a probabilităților:

$$P(X_1 = x_1, ..., X_n = x_n) = P(X_1 = x_1) \cdot P(X_2 = x_2 \mid X_1 = x_1) \cdot ...$$
$$\cdot P(X_n = x_n \mid X_1 = x_1, ..., X_{n-1} = x_{n-1})$$

2. Repartiții condiționate

Fie Y o variabilă aleatoare discretă și $E = (X_1, \ldots, X_n)$ un vector aleator cu componente discrete. Corpul de evenimente generate de E este finit, având ca generatori pe $\{X_1 = x_1, \ldots, X_n = x_n\}$.

Pentru fiecare realizare (x_1,\ldots,x_n) a lui E, notăm probabilitatea condiționată a unui eveniment A cu

$$P(A | (x_1,...,x_n)) = \frac{P(A \cap \{X_1 = x_1,...,X_n = x_n\})}{P(X_1 = x_1,...,X_n = x_n)}$$

Corespunzător variabilei Y putem lua în considerație:

• repartiția lui Y, P(Y), dată de valorile

$$p(y) = P(Y = y);$$

• repartiția lui Y condiționată de E, P(Y|E), care este dată, pentru fiecare realizare $(x_1,...,x_n)$, de valorile

$$p(y|(x_1,...,x_n)) = P({Y = y}|(x_1,...,x_n)).$$

În acest context se verifică versiunea condiționată a formulei de înmulțire a probabilităților:

$$P(X_1 = x_1, ..., X_n = x_n \mid C) = P(X_1 = x_1 \mid C) \cdot P(X_2 = x_2 \mid C, X_1 = x_1) \cdot ...$$

$$\cdot P(X_n = x_n \mid C, X_1 = x_1, ..., X_{n-1} = x_{n-1}).$$

3. Formula lui Bayes

Fie E și Y cu aceeași semnificație din §1 și §2.

• Formula lui Bayes în *versiune necondiționată* este utilizată pentru a exprima o repartiție a posteriori

$$P(E | Y = y) = \frac{P(E) \cdot P(\lbrace Y = y \rbrace | E)}{P(\lbrace Y = y \rbrace)}$$

unde:

P(E) este repartiția a priori a lui E;

 ${Y = y}$ este evenimentul observat;

P(E | Y = y) este repartiția a posteriori a lui E;

 $P({Y = y} | E)$ este complet determinată de valorile

$$P({Y = y} | {X_1 = x_1, ..., X_n = x_n}).$$

• Formula lui Bayes în *versiune condiționată* este utilizată pentru a exprima o repartiție a posteriori condiționată

$$P(Y \mid E, e) = \frac{P(Y \mid E) \cdot P(e \mid E, Y)}{P(e \mid E)}$$

unde:

P(Y|E) este o probabilitate condiționată, a priori;

e reprezintă o nouă dovadă;

P(Y | E, e) este o probabilitate condiționată, a posteriori.